

PATVIRTINTA

VšĮ Šilutės ligoninės vyriausiojo gydytojo
2022 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. A1-21

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠILUTĖS LIGONINĖS MEDICINOS ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Šilutės ligoninės medicinos etikos komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja viešosios įstaigos Šilutės ligoninės (toliau – Ligoninė) medicinos etikos komisijos (toliau – Komisija) uždavinius, funkcijas, narių teises ir pareigas, sudarymo ir darbo organizavimo tvarką.
2. Komisija sudaroma siekiant stebėti ir kontroliuoti, kaip laikomasi medicinos etikos reikalavimų ir padėti spręsti iškilusias medicinos etikos problemas.
3. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Europos Tarybos normatyviniais dokumentais bioetikos ir medicinos etikos klausimais, etikos kodeksuose įtvirtintais bioetikos reikalavimais, kurie taikomi teikiant sveikatos priežiūros paslaugas, Lietuvos bioetikos komiteto rekomendacijomis bei Nuostatais.
4. Komisijos veikla grindžiama kolegialaus klausimų svarstymo, demokratijos, teisėtumo, lygiateisiškumo principais, taip pat asmenine Komisijos narių atsakomybe. Komisijos darbą techniškai aptarnauja Ligoninė.

II SKYRIUS KOMISIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Komisija įgyvendindama Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 35 straipsnio 1 dalimi pavestus veiklos uždavinius, atlieka šias funkcijas:
 - 5.1. priima ir teikia Ligoninės administracijai rekomendacijas medicinos etikos klausimais, sprendžia iškilusias ginčus, konfliktines situacijas tarp sveikatos priežiūros specialistų ir pacientų ar pacientų atstovų, įgaliotų pagal įstatymą arba pavedimą, nagrinėja Ligoninės sveikatos priežiūros specialistų tarpusavio elgesio ir etikos klausimus;
 - 5.2. dalyvauja Ligoninės administracijos darbe sprendžiant medicinos etikos klausimus;
 - 5.3. suteikia žinių ir informacijos, veda mokymus Ligoninės sveikatos priežiūros specialistams, kitiems darbuotojams, konsultuoja ir informuoja pacientus medicinos etikos klausimais;
 - 5.4. teikia rekomendacijas informuoto paciento sutikimo, informacijos apie pacientą konfidencialumo, paciento teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą apsaugos klausimais;
 - 5.5. teikia rekomendacijas apie etiškai tinkamą ir teisingą pacientų atranką gydyti, kai įstaigos galimybės yra ribotos;
 - 5.6. teikia rekomendacijas gyvenimo pradžios ir pabaigos etinių kolizijų atvejais;
 - 5.7. dalyvauja rengiant Ligoninės teisės aktus bei kitus vidaus dokumentus ir vertina juos medicinos etikos požiūriu;
 - 5.8. medicinos etikos požiūriu vertina Ligoninės gydytojų parengtus ligų diagnostikos ir gydymo protokolus, pagal kuriuos pacientams išgydyti, išgelbėti ar pratęsti jų gyvybę būtų skiriami nauji moksliai pagrįsti, bet dar nustatyta tvarka neįregistruoti vaistai, naudojami neapbruoti profilaktikos, diagnostikos bei gydymo metodai ir naujos medicinos priemonės, ir pritaria arba nepritaria šiems protokolams;

5.9. medicinos etikos požiūriu vertina ligų diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašuose, metodikose ir protokoluose nenumatytą gydymą, taikomą Ligoninės sveikatos priežiūros specialistų pacientams išgydyti, išgelbėti ar pratęsti jų gyvybę, kai skiriami nauji moksliskai pagrįsti, bet nustatyta tvarka neįregistruoti vaistai, naudojami neapbruoti profilaktikos, diagnostikos bei gydymo metodai ir naujos medicinos priemonės, ir jam pritaria arba nepritaria;

5.10. nagrinėja skundus, priima sprendimus, nutarimus, kitus dokumentus.

III SKYRIUS KOMISIJOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

6. Komisijos nariai turi teisę:

- 6.1. pasisakyti Komisijos posėdyje;
- 6.2. susipažinti su dokumentais ar informacija, bendrauti su svarstomo klausimo dalyviais – specialistais, pacientais, jų artimaisiais, siekiant gauti informaciją darbui Komisijoje ir sprendimų priėmimui Komisijos nagrinėjamais klausimais;
- 6.3. teikti pasiūlymus Ligoninės vyriausiajam gydytojui medicinos etikos klausimais;
- 6.4. dalyvauti mokant sveikatos priežiūros specialistus ir pacientus medicinos etikos;
- 6.5. bendradarbiauti su kitomis įstaigomis ir organizacijomis medicinos etikos klausimais;
- 6.6. gauti iš Lietuvos bioetikos komiteto metodinę bei konsultacinę paramą;
- 6.7. gauti informaciją apie rengiamus Ligoninės ar jos struktūrinių padalinių organizuojamus renginius, susijusius su medicinos etika, bei juose dalyvauti.

7. Komisijos narių pareigos:

- 7.1. dalyvauti Komisijos posėdžiuose ir teikti siūlymus svarstomais klausimais;
- 7.2. domėtis sveikatos priežiūros specialistų profesine etika;
- 7.3. teikti informaciją Komisijai, reikalingą priimant Komisijos sprendimus dėl svarstomų klausimų pagal kompetenciją (susijusiais su medicinos etika);
- 7.4. užtikrinti su Komisijos svarstomais klausimais susijusios konfidencialios informacijos ir asmens duomenų apsaugą. Komisijos nariai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą;
- 7.5. vykdyti Komisijos pirmininko (ar pavaduotojo) pavedimus.

IV SKYRIUS KOMISIJOS SUDARYMAS IR SUDĖTIS

8. Komisija sudaroma iš Ligoninės struktūrinių padalinių deleguotų atstovų. Siūlomi kandidatai turi būti nepriekaištingos reputacijos. Kiekvienas struktūrinis padalinys, turintis 10 arba daugiau darbuotojų, turi pasiūlyti ne mažiau kaip vieną kandidatą į Komisijos narius.

9. Komisiją susideda iš 7 narių, iš kurių 4 sveikatos priežiūros specialistai, o 3 turintys ne medicininį išsilavinimą (teisininkai, psichologai, medicinos etikos specialistai, socialiniai darbuotojai, dvasininkai ir kt.). Vienas Komisijos narys gali būti visuomenės atstovas.

10. Komisijos sudėtį tvirtina vyriausiasis gydytojas įsakymu iš deleguotų asmenų.

11. Komisijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir sekretorius renkami iš Komisijos narių pirmame Komisijos posėdyje balsų dauguma.

12. Komisijos nario kadencija – 3 metai. Komisijos nariu tas pats asmuo gali būti skiriamas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

13. Paskirti Komisijos nariai gali būti atšaukti:

- 13.1. Nutraukus darbo sutartį;
- 13.2. Komisijos nario prašymu;
- 13.3. Dėl suteiktų ilgalaikių atostogų (nėštumo ir gimdymo bei vaiko priežiūros) ar ilgalaikio nedarbingumo;
- 13.4. Komisijos pirmininko teikimu, kai Komisijos narys be pateisinamų priežasčių neatvyksta į daugiau kaip 3 Komisijos posėdžius;
- 13.5. Nustačius, kad komisijos narys pažeidė etikos kodeksą;

13.6. Paaškęjus aplinkyboms, dėl kurių Komisijos narys negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos.

14. Komisijos veikla pasibaigia:

14.1. Kai pasibaigia Komisijos kadencija;

14.2. Kai Komisijoje lieka mažiau kaip penki jos nariai.

15. Naujos Komisijos rinkimų procedūra numatyta 8 punkte, pradedama likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki Komisijos kadencijos pabaigos arba per vieną mėnesį nuo 14.2 papunktyje nustatytų aplinkybių atsiradimo. Naujos Komisijos rinkimus inicijuoja Komisijos pirmininkas, raštu kreipdamasis į vyriausiąjį gydytoją.

V SKYRIUS

KOMISIJS DARBO ORGANIZAVIMAS

16. Komisijos posėdžiai kviečiami gavus įstaigos darbuotojų ir/ar kitų asmenų, ir jei tai susiję su galimai neetiška įstaigos darbuotojo veikla, rašytinius prašymus ir/ar skundus dėl galimų etikos ir /ar Etikos kodekso nuostatų pažeidimų ar Komisijos iniciatyva.

17. Komisija pranešimo ar informacijos apie galimus etikos kodekso pažeidimus, nenagrinėja, jeigu nuo galimų etikos pažeidimų padarymo ar paaškinimo dienos iki pranešimo ar informacijos gavimo dienos yra prėję daugiau kaip 1 (vieneri) kalendoriniai metai.

18. Vyriausiojo gydytojo vizuoti pareiškimai dėl galimų etikos kodekso nuostatų pažeidimo įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti ir pasirašyti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi.

19. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja komisijos pirmininkas. Kai pirmininkas laikinai (dėl tarnybinės komandiruotės, atostogų, laikinojo nedarbingumo ir kt.) negali eiti savo pareigų, pareigas atlieka Komisijos pirmininko pavaduotojas.

20. Komisijos pirmininkas:

20.1. organizuoja Komisijos darbą;

20.2. šaukia Komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

20.3. atsako už Komisijai pavestų funkcijų vykdymą, kontroliuoja ir atsako už Komisijos nutarimų įgyvendinimą;

20.4. užtikrina, kad Komisijos darbe būtų laikomasi Ligoninės darbuotojų elgesio kodekso, Ligoninės sveikatos priežiūros specialistų etikos kodeksų reikalavimų;

20.5. pasirašo Komisijos posėdžių protokolus, sprendimus, nutarimus, kitus dokumentus.

21. Komisijos darbo forma yra klausimų svarstymas posėdžiuose. Komisijos posėdžiai gali būti rengiami nariams susirenkant Ligoninės patalpose, naudojant nuotolinio bendravimo platformas ir vykdant apklausą elektroniniu paštu. Posėdžio formą Komisijos pirmininkas parenka atsižvelgdamas į svarstomo klausimo pobūdį ir sprendimo priėmimo terminą. Komisijos posėdžiai gali būti atviri ir uždari.

22. Posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių arba, vykdant balsavimą el. paštu, dalyvavusių svarstyme Komisijos narių bendru sutarimu. Jeigu Komisijos nariai nepasiekia bendro sutarimo, sprendimas priimamas atviru balsavimu. Kiekvienas narys turi po vieną balsą. Laikoma, kad sprendimas priimtas, kada už jį balsuoja dauguma svarstyme dalyvaujančių ir nenusišalinusių Komisijos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra Komisijos posėdžio pirmininko balsas.

23. Komisijos posėdžių protokolus rengia komisijos sekretorius.

24. Medžiaga komisijos nariams pateikiama elektronine forma ne vėliau kaip prieš 1 dieną iki posėdžio.

25. Įstaigos darbuotojas, dėl kurio gautas pranešimas ar informacija, yra informuojamas elektroniniu paštu apie pranešimo turinį ir pateikia raštu paaškinimus per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos. Esant įstaigos darbuotojų, dėl kurių gautas pranešimas ar informacija, prašymui, gali būti pateikiama susipažinti su asmens duomenų subjektu susijusi esama medžiaga ir, jeigu reikia, ji nuasmeninama, nustačius kito asmens duomenų buvimą.

26. Paaikškinimo pateikimo Komisijai terminas Komisijos narių sprendimu gali būti pratęstas dėl svarbių priežasčių, nustatytų bendru Komisijos narių sutarimu.

27. Įstaigos darbuotojui per nustatytą laiką paaikškinimo nepateikus ar atsisakius jį pateikti, Komisija priima sprendimą pagal turimus faktus.

28. Įstaigos darbuotojas, dėl kurio gautas pareiškimas ar informacija apie galimus etikos kodekso pažeidimus, turi teisę dalyvauti komisijos posėdyje, teikti paaikškinimus susijusius su pareiškimo informacija.

29. Komisija nagrinėdama pareiškimą, į posėdį gali kviesti suinteresuotų pusių, administracijos, darbo tarybos atstovus, ekspertus, konsultuotis su specialistais.

30. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neatskleisti tiriamos medžiagos ir/ar informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas, užtikrinti pranešėjo konfidencialumą.

31. Į Komisijos posėdžius gali būti kviečiami Ligoninės darbuotojai, kiti suinteresuoti asmenys, kurių dalyvavimas reikalingas Komisijos sprendimams priimti. Kvietiniai Komisijos ekspertai, specialistai, nesantys Komisijos sudėtyje, tačiau teikiantys nuomonę, laikosi konfidencialumo reikalavimų ir pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą.

32. Komisijos nariai ir kiti posėdžio dalyviai kviečiami į posėdį informavus apie posėdžio laiką, vietą ir svarstomus klausimus ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.

33. Komisijos posėdžio protokolas turi būti parengtas per 5 darbo dienas nuo posėdžio dienos. Protokolą pasirašo Komisijos posėdžio pirmininkas ir sekretorius.

34. Jeigu komisijos posėdžio metu dėl priimto sprendimo komisijos narys (nariai) pareiškia atskirą nuomonę, ji įrašoma į posėdžio protokolą.

35. Komisijos narių nusišalinimo nuo pareiškimo svarstymo ar atsistatydinimo pagrindai:

35.1. Jeigu gautas pareiškimas dėl galimai padaryto Etikos kodekso nuostatų pažeidimų susijęs su Komisijos nariu (Komisijos narys kreipėsi į Komisiją pats arba kreiptasi dėl jo), šis Komisijos narys privalo nusišalinti nuo pareiškimo svarstymo;

35.2. Jeigu Komisijos nariui Komisijos sprendimu yra nustatytas Etikos kodekso nuostatų pažeidimas, tai jis privalo atsistatydinti iš Komisijos nario pareigų;

35.3. Komisijos narys privalo nusišalinti nuo pareiškimo svarstymo, jeigu jis susijęs su pareiškėju/ galimu pažeidėju artimais giminystės, šeimos, svainystės ryšiais. Apie tai Komisijos narys praneša kitiems Komisijos nariams. Taip apat Komisijos narys privalo nusišalinti arba gali būti nušalintas nuo pareiškimo svarstymo ir kitais nenurodytais atvejais, jei Komisijos narių sprendimus yra pagrindas galimam pareiškėjo/galimo pažeidėjo interesų konfliktui arba sprendimo priėmimo neobjektyvumui.

35.4. Komisijos narys praneša Komisijai, jeigu Komisijos nariui bandoma daryti įtaką dėl sprendimų, susijusių su galimais Etikos kodekso nuostatų pažeidimais, priėmimo. Tokiu atveju, Komisijos narys, siekdamas išvengti galimo šališkumo ar neobjektyvaus sprendimo priėmimo, nusišalina nuo pareiškimo svarstymo.

36. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą ir priimti sprendimą ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų.

37. Komisija pranešimo ar informacijos išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

38. Komisija atsiskaito Ligoninės vyriausiajam gydytojui Ligoninės nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Komisija nagrinėja pacientų skundus dėl asmens sveikatos priežiūros specialistų bendravimo ir elgesio atitikties medicinos etikos normoms vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nustatyta tvarka. Pacientai (jų atstovai) gali kreiptis tiesiogiai į Komisiją arba į Ligoninę.

22. Komisija tvarkydama asmens duomenis vadovaujasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu.

23. Komisija iki einamųjų metų vasario 10 d. pateikia Ligoninės vyriausiajam gydytojui viešinti paruoštą ir nuasmenintą informaciją (ataskaitą) apie per praėjusius metus nagrinėtus skundus, priimtus sprendimus ir kitą veiklą. Ši informacija paskelbiama Ligoninės interneto svetainėje iki einamųjų metų kovo 10 d.

24. Komisijos pirmininko kontaktai skelbiami Ligoninės interneto svetainėje.
